

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Csongrádmegye dicsérete.

Tündöklő példát nyújtott valamennyi törvényhatóságnak a mi vármegyénk, mely a szociális-jelszavakat nemcsak ajakán hordozza, hanem meg is valósítja. Csongrádvármegye ugyanis azt határozta el, hogy fél százalékos megyei pótdadót vet ki abból a célból, hogy az így begyűlt összeget községenként felosztva, érdemes földmives munkások biztosítására fordítsa.

Hasonló határozatról még nem olvastunk. Azt már olvastuk az unalomig, hogy a törvényhatóság bizalmat, vagy bizalmatlanságot szavazott a kormányra; arról is olvastunk, hogy felirt az örök béke és a vándorcigányok megrendszabályozására célzó intézkedéseket sürgetve, de hogy mélyreható szociális kezdés a vármegyétől elindult volna, azt igazán nem láttuk eddig.

Mi ennek az oka? Azt hisszük, magának a törvényhatóságnak az összealkotása.

A legtöbb adófizetők nem értenek is és ponderálnak is a törvényhatóságokban. Ők pedig nem érzik, hogy a szegény embert hol szorítja a csizma és hogy a társadalmi pacifikáció érdekében kezdeményező nagy elhatározásokra nekik kellene jutniok.

Ezért az önmegadózás a legkritikább jelenség a vármegyékben, de az meg egészen egyedül álló, hogy a gazdasági munkásosztály jóvoltára, életük végső napjaira anyagi áldozatok nyújtásával gondoskodtak volna.

Meghajlunk vármegyénk nemcsak példája előtt, mellyel lehetővé tették, hogy a vármegyében 800-on felüli munkáscsalád öregsége nyugalmas napjai biztosítottak.

Ez a törvényhatósági gondoskodás mélyreható és ne gondoljuk, hogy csupán annak a 800-on felüli munkáscsaládnak a sorsa jobbítására lesz hatással. Nem! Ez a cselekedet nagyobb jelentőségű. Az egész munkásosztály háláját költi fel és okos végrehajtásával a községekrol leveszi a közjótékonyágnak azt a terhét,

mely a modern humanizmus korában okvetetlen ráháramlana.

Ez a törvényhatósági határozat nemcsak 800 családnak súlyos gondját oszlatja el, de jelentékenyen felfokozza a vágyat, hogy a nyugdíjazás jóvoltából minél többen vegyenek részt. És hogy ez így áll, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a földmivesosztály rendkívül érdeklődik az országos gazdasági munkáspénztár iránt és ebbe mostanság jelentékenyen nagyobb számmal lépett be tagul, mint a múltban. Erre különben nemcsak Szegváron, de Mindszenten is volt példa.

Valamennyien érezzük, hogy új idők szele lengedez és közéletünket modern, humánus, szociális szellem hatja át.

Nálunk még — mint a példák sorozata bizonyítja — a nagyobb célok iránt hajlandóság meg van. És ha a haladás vágyában arányában nincs mindenkor az áldozatkészség, — ezt anyagi helyzetünk magyarázza. De hogy hazafias nagy célokért még ebben a közönyös és haszonleséssel telisdedtele korunkban is tudunk lelkesedni, azt nem egyszer igazoltuk.

Ne féltsük a betéteket.

Visszavont fölmondások.

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a Mindszenti Takarékpénztártól az utóbbi hetekben olyan hírek kerültek forgalomba, melyek alkalmasak voltak arra, hogy közönségünk bizalmát ezen öreg és valóban reális alapokon nyugvó takarékkunk iránt megingassák.

Mi mindjárt tisztában voltunk e hírek tulzottságával, mert teljesen lehetetlennek tartottuk, hogy a Vig Dániel cég bukása oly mérvben érintené a Mindszenti Takarékpénztárt, hogy annak további prosperálását egyszerűen megakasztaná, vagy lehetetlenné tenné.

Bármint igyekeztünk is a közönség megnyugtatóására, a szállongó hírek alapján községgünk lakosságának egy része

mégis megriadt, s a betétesek valósággal megrohanták az öreg takarékokot.

Normális pénzviszonyok között ezt az öreg takarékok meg sem érezte volna, hiszen mindnyáján tudjuk, hogy 30, 40, sőt 50,000 koronás betéteket onnan bármely pillanatban — fölmondás nélkül is — azonnal vissza lehetett kapni.

Most azonban csak természetesnek kellett tartanunk, hogy a nagyobb összegű betétek kifizetését — alkalmazkodva az alapszabályokhoz — bizonyos felmondáshoz kötötte a takarékok igazgatósága. Épp úgy, mint bármely nagyvárosi, országos híri bank.

A jelenlegi sivár pénzviszonyok mellett sehol az egész országban nem adnak vissza a bankok nagyobb összegű betéteket azonnal, hanem a kifizetést illetőleg alkalmazkodnak a felmondási idő betartásához.

Igy történt ez a Mindszenti Takarékpénztárnál is.

A felmondási idők egy része azóta már le is járt s az öreg takarékok akadálytalanul fizette vissza a betéteket.

Most aztán, miután látják a betevők, hogy pénzüik jó helyen volt gyümölcsözőleg elhelyezve, mert minden érték a legutolsó fillérig biztosítva van; másrészt pedig a riasztó hírek értéke is csökken, — értesülésünk szerint — a legutolsó napokban már több betétes visszamondta a fölmondást, vagyis akinek kiakarták fizetni a betétet, újból elhelyezték azt a Mindszenti Takarékpénztárnál.

Mint mindebből elég világosan megállapítható, pénzüintézetünk fennállását és életképességét semmi veszély sem fenyegeti, sőt előkelő pénzkapacitások is úgy nyilatkoztak, hogy kevés kisvárosi bank áll oly jó lábon, mint a mi öreg takarékkunk.

Reméljük, hogy a közeli napokban tartandó rendkívüli közgyűlés, melyen megválasztják az új igazgatót is, végleg el fogja oszlatni azokat az aggodalmakat, melyek a fentiek után még fentmaradtak.

Nincs közérdek, csak — üzlet.

Több fővárosi lap hiradása szerint a vidéki újságkiadók szövetsége közgyűlést tartott Budapesten és annak elnöke, Sas Ede a cikkünk címében foglalt kijelentést tette. A hírlapok azt jelentik, hogy a jövőben még az istenitiszteletekről szóló kommunikékat se közlik a lapok ingyen, hanem azokat meg kell fizetni. Minden sor, mely az újságba kerül, a közlési díj ellenében jut nyilvánosságra.

Vegyünk csak egy kicsi lélegzetet. Azt kell hinnünk, hogy az egész egy elkésett áprilisi tréfa. Fel kell tételeznünk, hogy Sas Ede kollégánk ezt a kijelentést, legalább ilyen alakban nem tette. De miután napokig vártunk az elnöki nyilatkozatra és az késik, erkölcsi kötelességünk, a saját reputációnk érdekében, ezt a kérdést megvilágítani.

Ha igaz volna az, hogy Sas Ede az inkriminált kijelentést tette, akkor tulajdonképpen ebben az foglaltatik, hogy ha keresztény hite szerint való alázatossága jelül Csernoch biboros nagycsütörtökön tizenkét koldusnak megmossa a lábait, — erről a hetedik nagyhatalom mindaddig nem vesz tudomást, míg a primás gazdasági hivatal a két korona beiktatási díjat a becses lapnak be nem küldi. Hasonlóképpen, ha az izraelitáknak engesztelő napján tartandó szertartások közlését kérné a rabbinusz, ezt a becses lap csak az esetben sziveskedik megtenni, ha a két korona beiktatási díjat a zsidó hitközség pénztára beküldötte.

Senki völegény senki menyaszonnyal ingyen nem lehet. Senki nyilvánosság, a sajtó tudomásul vétele mellett meg nem halhat, kivéve, ha a halál híréért járó díjat előre beküldötték. És miután a sorok száma szerint kell fizetni, lett légyen bármely tündöklő közéleti pálya vége, erről a lap csak abban a határban vesz tudomást, amennyi terjedelemben a

beküldött összeg erejéig a néhait méltatni lehet. Aki első osztályu parentációt kíván, fizessen. Meg fogja kapni, még ha Berele Hay névre hallgatott is életében.

De édes Istenem? Hát a közönség? Az semmi? Hát el tud képzelni a „A nincs közérdek, csak üzlet” — című szöveghez olyan bárgyu olvasótömeget, amely kézébe vegye és előfizetésével támogasson olyan lapot, melynek ilyen szemérmetlen és nyílt programja van. Mióta a színház valóban nem a muzsák hajléka, hanem szintén a gesefté, azóta nem hánytorgatjuk, hogy az újság a színigazgató tulajkövetelő reklámjáiért díjat akar szedni. De ezt is módjával, mert ha Sas Ede pátriájában: Nagyváradon a színigazgató adózhat a lapoknak és marad neki is elég; nem úgy van minden helyen. Lám Verebélyről a színigazgató megszökött. S ettől a szerencsétlen flótástól, akinek társulata éheznek, szedjen a sajtó közlési díjat?

Nem, ennyire még nem jutottunk! Haszonleső és romlott korban szolgáljuk a közvéleményt, de hogy minden sorunkat az gyanúsítsa meg, hogy megvagyunk fizetve, — ezt elviselni képtelenek vagyunk. Mi még az elmúlt időknek élő mohikánjai vagyunk. Akik adunk valamit a tisztasajtóra; — adunk valamit hivatásunkra és abban a naív hitben élünk, hogy közérdekből írott minden szavunk a közellenőrzés alatt áll. És voltaképpen a lap hitelének, egzisztenciánk alapja a megbízhatóság. Hogy tudja mindenki, hogy hasábjainkon az egyes cikkeket nem a pénzszerezés inspirálta, hanem a közérdek.

Merjük mondani, hogy ha Sas Ede szájába adott elvek alapján alakulna meg a vidéki sajtó, miután itt mindent hamarabb és hitesebben tudnak meg az emberek, a közönség megvetése, bizalmatlansága és támogatásának teljes megvonása ásná korai sírját.

De tegyük fel, hogy nem vagyunk jó üzletemberek, hogy mi még a régi világ hamúpipókéi vagyunk. Mit tesz az? Mégis az idealizmust mi öregek képviseljük és csak azon csodálkozunk, hogy egy testület szótlánul maradt az új tanok merész hirdetése alkalmával.

Vagy valószínű az a feltevés, hogy e fajta elnöki kijelentés nem is hangzott el és ebben a zavaros panamavilágban, amikor a miniszterelnöknek kell a bíróság előtt becsületéről számolni, — jobbnak látták szó nélkül hagyni a téves újsághireket.

Cikkünk azt a célt szolgálja, hogy a kérdés tisztázassék. Mert a vidéki lapok és speciálisan lapunk nevében eféle kijelentéseket tenni senki sem volt jogosítva.

**A „MINDSZENTI LAP”
telefonszáma: 9.**

Megyegyülés.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 30-án közgyűlést tartott, melyen a községeinket közelebről érdeklő következő ügyekben hozott határozatokat.

Mindszent község képviselőtestületének azon határozatát, mely szerint a községnek villanyfényvel való ellátását Weisz Miklós és társai cégnek engedélyezte, megnyugvólag tudomásul vette. A villanyvilágítási ügy tehát oly stádiumba jutott, hogy most már csak a kivitel van hátra, ami — azt hisszük — a vállalkozók részéről nem fog késedelmet szenvedni.

A pusztaszer-szegedi törvhat. műutnak tudvalevőleg mintegy 7 kilométernyi szakasza — fedezet hiányában — eddig kiépítetlen maradt. Pallavicini Sándor örgróf urunk öccsellenciája ajánlatot tett a vármegyének, hogy amennyiben ezen 7 kilométert kitevő uttest bizonyos időn belül kiépítenék, ő hajlandó lenne a szóban levő munkálatokhoz 12,000 koronával hozzájárulni. Pallavicini Sándor örgróf nagylelkű ajánlatát a törvényhatóság örömmel vette tudomásul és most a vármegyén van a sor. hogy ezen nagyfontosságú műut befejezését szorgalmazza.

Községeink képviselőtestülete még január hóban tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a községi pénzeket gyümölcsötvetés céljából a Mindszenti Takarékpénztárnál helyezi el. Ezen határozat felebezés folytán a törvényhatóság elé került, amely a felebezést elutasította, illetőleg helyben hagyta a képviselőtestületi határozatot.

Jönnek a bolgárok

Csak kolerát ne hozzanak magukkal.

A Balkánon idestova meg lesz a béke, ami azonban könnyen nagy veszedelmet zudithat a nyakunkra. A béke után a bolgár kertészek újból elárasztják Magyarországot, felkeresik itteni előbbi lakhelyeiket, itthagytott hozzátartozóikat és igen könnyen óriási veszedelmet hoznak magukkal.

Amit eddig erősen titkoltak a szerb és bolgár kormányok, most már nyíltan bejelentik, hogy a szerb és bolgár csapatokat nemcsak a török pusztította, hanem a kolera is sok embert pusztított közülök. A szétküldött nemzetközi jelentések szerint a drinápolyi, nisi pirotai és a csataldzsai táborokban még most is dühöng a katonák közt az ázsiai rém, a kolera s naponkint tömegesen esnek a borzasztó betegség áldozatául a különben is kimerült katonák.

Amint a végleges békét megkötik, a katonákat hazaszállítják s a harctérről a Magyarországból kiment bolgárkertészek is igyekeznek hozzánk. Elképzelni is borzasztó, hogy hordják szét ezek a leszerelt harcosok a kolera veszedelmét.

A m. kir. belügyminiszterium rendeletét küldött szét a fenye-

gető veszedelem elhárítására. Különösen azokat a városokat és vidékeket figyelmezteti a miniszter, ahol ilyen bolgár kertészek laktak s bizonyára most is visszajönnek régi telepeikre.

Az ország határán messzemenő óvintézkedéseket tesz a miniszter rendeletéből a hatóság.

A miniszter elrendelte, hogy a visszatérő bolgár kertészeket az érkezés után azonnal be kell jelenteni az illetékes hatóságnál s úgy őket, mint podgyászaikat fertőtlenítik s 5 napi orvosi megfigyelés alá helyezik. A bejelentések elmulasztását szigorúan megbüntetik.

Bennünket is közelebről érdekel ez a dolog, mert községeinkből is több bolgár kertész utazott haza a háboruba s ezek közül az életbenmaradtak esetleg visszatérnek itt hagyott családjaikhoz. Ezekre nézve a legszigorubb óvintézkedést kell foganatosítani, nehogy beplántálják hozzánk a kolera csiráit.

HIREK

— **Megalakult a rokkantegylet.** A mult vasárnap délután végre-valahára községeinkben is megalakult a munkásnép nyugdíjegyesülete, a Lovas Jenő korelnök vezetése alatt tartott értekezleten. A fiatal, de üdvösségében eléggé nem dicsérhető egyesület jelenleg 49 tagot számlál, azonban alapos kilátás van rá, hogy még ezen hónapban, a tagok folytonos szaporodása folytán, a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjegyesülete külön fiókot állít fel Mindszenten. Az alakuló közgyűlésen megválasztottak: Zambó Lajos pénztárnak, Szvoboda Ödön és Takács Pál ellenőröknek.

— **Évzáró vizsgák.** A mindszeri belterületi állami elemi népiskolákban tartandó évzáró vizsgálatok sorrendje a következő: Junius hó 2-án d. e. a II. a. és IV. fiuosztályban, d. u. az ág. ev. ref. és izr. tanulók hittanvizsgája, 3-án d. e. az I. a., III. a. és II. b. leányosztályban, 4-én d. e. a II. a., IV. leányosztályban, ugyanaznap d. u. a gazdasági népiskolában. 5-én d. e. az I. a., III. a. és II. b. fiuosztályban, 6-án d. e. az I. b., III. b., V—VI. fiuosztályban, 7-én d. e. az I. b., III. b., V—VI. leányosztályban. Junius hó 8-án d. e. Emlékünnepély tartatik a koronázási évfordulóról, Te Deum, az értesítők kiosztása s a tanév ünnepélyes bezárása.

— **A rossz pénzügyi viszonyok jó hatása.** Most, a mikor mindenki panaszkodik a rossz közigazgatási viszonyok nyomása alatt, mikor a megélhetés csaknem lehetetlen — érdekes feljegyezni, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok szerfelett kedvező hatással vannak az erkölcsök megjavulására. Mint ugyanis bírói körökből értesülünk, az ugynevezett korcsmai verekedésből

keletkező bünesetek száma örvedetesen csökkent, ami azt bizonyítja, hogy a szesz nem fogy oly mennyiségben, mint a régi jó időkben; hogy miért nem fogy annyi szesz? ennek egyszerű oka a pénzhiány. Ha már sok tételt tett tönkre a pénztelenség, legalább van valami haszna is; habár ez igazán a veszett fejszének a nyele.

— **A májusi eső.** Ugy tartja a közmondás: májusi eső aranyat ér! No ha ez igaz, akkor már rengeteg arany hullott le májusban a földre, mert majd minden nap hullt az áldást adó lassu eső, néha azonban valóságos zápor zuhogott nyakunkba. A kiszáradt föld alaposan átázott. Nem lehet semmi oka panasza gazdáinknak, ha csak azért nem, mert sok helyen renden fekszik a here és az eső tönkre teszi. De ezt a kárt is elszenvedi a magyar, mikor látja szép tábla buzája és kukoricájának buja fejlődését az eső hatása alatt.

— **Elhunyt községi képviselő.** Pálincó István elegetanyai polgártársunk, aki községi képviselőtestületünknek is igen rokonszenves tagja volt, 5 hónapig tartó kinos szenvedés után szerdán este meghalt. A mindenki által tisztelt községatyát pénteken délelőtt temették el, nagy részvét mellett.

— **Középiskolai internátus Szentesen.** Dr. Szőke József szentesi főgimnáziumi igazgató megkeresést intézett az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesülethez, hogy vegye fel programjába egy Szentesen felállítandó középiskolai internátus létesítését is. Megindokolta ezt azzal, hogy Szentés város kiválóan alkalmas volna, mint szinmagyar város arra, hogy a nemzetiségi vidékek gyermekei itt a nemzeti kultúra hiveivé neveltesse nek s békés, nyugodt társadalmi életénél, közigazgatási és kereskedelmi gócpontjánál fogva alkalmasnak kínálkozik a vidéki tanulóifjuság összegyűjtésére. Az Alföldi Közművelődési Egyesület dr. Szőke igazgató megkeresésére nyomban válaszolt s kijelentette, hogy az egyesület nem zárkózik el azon terv elől, hogy Szentesen szintén internátust létesítsen. Miután azonban ezen intézmény felépítése a város eminsens kulturális érdeke, igen természetes, hogy a várostól áldozatokat is követel s az ügy megbeszélése végett főtitkárát, Gönczy Elemér dr.-t is leküldi Szentésre. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület már elhatározta, hogy Egerben, Szolnokon, Cegléden és Nagyváradon internátusokat fog a városok anyagi támogatása mellett létesíteni.

— **Halálozás.** Dr. Endrey Gyula ügyvéd, Hódmezővásárhelynek 18 éven át volt országgyűlési képviselője Budapesten, a Margitszigeti szanatóriumban, ahol egy hónapig betegeskedett, hétfőn este 6 órakor meghalt. Holttestét a család haza szállította és szerdán délután helyezték örök nyugalomra. Endrey Gyulát Csongrádvármegyében sokan ismerték s különösen a gróf Károlyi-féle birtok parcellázásánál lett neve ismertté.

— **Mutatkozik a peronospora.** Többen a szőlősgazdák közül már a mult hét elején konstalták, hogy a szőlőkben már mutatkozik a peronospora. Jó lesz,

ha a szőlőtulajdonosok erélyesen hozzálatnak a védekezéshez, mert a nedves időjárás a penészgombák fejlődését nagyban előmozdítja.

— Népünnepély Szegváron.

A szegvári Önkéntes Tűzoltóegylet e hó 22-én a községi kontrában, versenyekkel, tűzijátékkal és táncmulatsággal egybekötött népünnepélyt rendez, a következő programmal: 1) Tűzoltók felvonulása, zenekísérettel. 2) Lepényevés, lisztfuvás. 3) Fenyőmászás. 4) Versenyfutás. 5) Horgászat (pécézés szárazon). 6) Zsákfutás. 7) Kerékpárverseny. 8) Szamárverseny. 9) Nevető- és síróverseny. 10) Szépségverseny. 11) Csárdás táncverseny. 12) Lég-hajózás. A népünnepély délután 4 órakor veszi kezdetét, este 8 órakor pedig nagyszabású tűzijáték lesz. Mindezeket pedig hajnali 1 óráig tartó táncmulatság fogja követni, s ha tekintetbe vesszük, hogy ennyi sok szórakozás és látnivaló személyenként csupán 30, illetőleg 60 fillérbe kerül, máris biztosítottak látszik a szegvári tűzoltók népünnepélyének fényes sikere.

— Széna-árverés. Községünk válságügyi bizottsága tegnap délelőtt tartott ülésében elhatározta, hogy a község kaszálójának ezidei fűterméséből 60 holdat közpénzért 40 holdat pedig részről fog értékesíteni. Az árverés holnap, hétfőn lesz, melyre a jószágértékesítők figyelmét ezen felhívjuk.

— Nincs munka. Más időben ilyenkor ezerszámra szoktak munkára menni mesze idegenbe kubicosaink. Most azonban itthon ülnek összetett kézzel s várják a jó szerencsét és az aratás megkezdését. A balkáni állapotok lehűtöttek minden vállalkozási kedvet. Se külföldön, se bent az országban nincs munka s a szegény ember csak a készlet kénytelen felemészteni.

— Drágulnak a tüzelő anyagok. Szokatlanul nagy emelkedés mutatkozik a tüzelőanyagok árában. A koksra és szénre nézve a nagykereskedők magas áron tesznek ajánlatokat. Hosszab ideig ezeket az árakat sem állják, ami arra mutat, hogy az árak még jobban is fognak emelkedni.

— Barkácsolás üzésének korlátozása. Nap-nap után általános a panasz a képesített iparosok részéről, a barkácsolással foglalkozó egyének túlkapásai miatt, mert oly munkák készítését is elvállalják, amelyet csak képesített iparosoknak van joguk elvállalni. A barkácsolás körébe pedig csak a kemencék, katlanok, tűzhelyek tapasztása valamint gyermekjáték kocsik, kisszékek, szénvonók stb. háziiparszerű készítése tartozik. Házak meszelése, ólak, kerítések készítése, épület javítási munkálatok, a kisebb kőmives és ácsiparágak körébe tartoznak, így ezen munkák végzésére csakis képesítéssel bíró kőmives és ácsmester jogosult. A barkácsolás, mint háziiparszerű foglalkozás, az ipartörvény vonatkozása alá eső tevékenységnek, nem tekinthető, így arra iparigazolvány sem adható. A

barkácsolók tehát, bármiféle címen (napszámos) elvállalt épületjavítási, építési stb. munkák elkészítésétől mindenkor a legszigorubbant eltiltandók.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök akik, felejthetetlen jó édesatyánk: Szabó Zakar végtisztességétélénél résztvettek mérhetetlen fájdalomkát bármi módon is enyhíteni törekedtek, fogadják ezuton hálás köszönetünket. Mindszent, 1913. évi május 29-én. A gyászoló család.

— A kénes gyufa. Az 1911. V. t.-c. értelmében a fehér vagy sárga foszforral készített gyújtóárut raktáron tartani, árusítani, vagy bármilyen módon forgalomba hozni — tilos. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a tilalom folyó évi július hó 1-én lép életbe. — Az érdekelt kereskedők saját érdekükben cselekszenek, ha az említett módon készült gyújtóáru készleteiket a jelzett időpontig elárusítják.

— Leégett gőzmalom. Tegnap délután négy órakor Apátfalva községben kigyuladt Szabados Károly gőzmalma. A veszedelmet csak későn vették észre, amikor már a tűz annyira elterjedt, hogy a község tűzoltósága tehetetlen volt a veszedelemmel szemben. Nemsokára telefoni hívásra megérkezett a makói tűzoltóság is teljes felszereléssel, de ekkor már az egész malom lángtenger volt, a mellette levő raktárak is hatalmas lánggal égtek és a tűzoltóság csak a szomszédos épületek mentésére szorítkozott. A malom teljesen elpusztult, ugyszintén raktárak is, melyekben nagymennyiségű liszt és buzakészlet volt felhalmozva. A kár, mely meghaladja a 200.000 koronát, biztosítás révén megtérül. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— Egy magyar gazda kísérletei. Dunántul és a nyugati vármegyékben alig van kisgazda aki ne szuperfoszfátba vetné buzáját és Pozsonymegyében pl. megyei átlagban minden kat. hold szántóföldnek 49 kg. szuperfoszfátot használtak el a múlt évben. Pozsonymegye és a többi szomszédos megye szuperfoszfát-fogyasztása tehát megközelíti Németország óriási műtrágya-fogyasztását, viszont pedig az Alföld és a keleti megyék szuperfoszfát-fogyasztása még rendkívül csekély. Nem lesz időszerűtlen ebből kifolyólag, ha egy előkelő magyar gazda tapasztalatait az alábbiakban ismertetjük. Az illető gazda már 10 év óta vet olyan földbe, amelyik csak szuperfoszfátot, de istállótrágyát egyáltalán nem kap. Termései ezen idő alatt folytonosan 10—12 mázsásak voltak úgy a búzából, mint a zabból. A múlt évben megint csak szuperfoszfátba vetett búzát aratott, s olyan buja volt gabonája, hogy a megdőléstől kellett félnie. 12 évig nem kapott ez a föld istállótrágyát, s csupán szuperfoszfáttal mindig jobb terméseket adott, mint aminőt szomszédai az istállótrágyával elértek. Elmondja továbbá azt is, miszerint olvasta, hogy a foszfortrágyázás nem minden talajon és nem minden évben érvényesül, ott

vagy a munkában van a hiba, vagy a talajban elegendő foszfor-sav van. Ilyen talaj azonban vajmi kevés van az országban. Ajánlja, hogy káli-szegény, különösen homok talajoknál ne egyedül szuperfoszfát, hanem 40%-os kálisó is alkalmaztassék, de csak kísérletképpen egy-egy holdon és humusz-szegény talajon. Anyag talajon azonban, ha az okszerűen műveltetik, a szuperfoszfát egy-magában alkalmazva is nagy termésmöbbleteket eredményez.

— Porrá égett kereskedés. Kardos Dezsónének Szabadságutcai vegyeskereskedése pénteken virradóra teljesen leégett. A tűz úgy éjfél tájon állítólag a boltban keletkezett s az ott felhalmozott gyűlékony áruk csakhamar lángot fogtak. Innen a tűz átharopózott a lakásba s ott is minden porrá égett. Az üzlet, mire megvirradt, teljesen elpusztult, csupán a vele szomszédos depót és kis gaztetejű melléképületet birták derék tűzoltóink megmenteni, akik valóban emberföltötti munkát végeztek, míg a hatalmas lángtengernek a közeli épületekre való átharapózását meg birták gátolni. A tűz keletkezésének okát nem tudjuk.

— Az elválasztás képezi az anyának legnagyobb gondját gyermeke nevelésénél. E gondtól megszabadulnak mindazok, akik már tudják, hogy az elválasztás pillanatától a gyermek egyetlen tápszere a Phosphatane Faliere. E kitűnő tápszernek tulajdonítható az, hogy az utóbbi években a gyermekeiket az elválasztás idejében baj nem éri. Egy nagy doboz, mely elegendő három hétre, 3 K 80 fillér minden gyógyszerárban, Főraktár: Zoltán Béla gyógyszer-tára, Budapest V., Szabadság-tér.

— Öngyilkos leány. Négyesi Teréz 18 éves szegvári leányzó május 26-án felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— Németország műtrágya-fogyasztása a múlt évben. Németország 1912-ben 560 millió márká, 1910-ben 350 millió márká értékű műtrágyát fogyasztott. A birodalom műtrágya fogyasztásának emelkedése páratlanul áll. Már 1910-ben azt hitték, hogy a további emelkedés lehetetlenség, mert már akkor 107 kg. műtrágyát használt fel birodalmi átlagban szántóföld területe minden kat. holdján, mégis két év alatt több mint 200 millió márkával emelkedett a fogyasztás, s így 1912-ben körülbelül 155 kg. különféle műtrágyát használt fel szántóföldjének minden kat. holdjára. Ennél oktatásabban semmi sem bizonyíthatja a műtrágyázás nagyon is jövedelmező voltát. Ezzel szemben Magyarország — fél akkora szántóföld területén — elhasznált 1912-ben nem egészen 20 millió korona értékű műtrágyát, amely mennyiségből országos átlagban 15. kg. műtrágya sem jut egy katasztrális hold szántóföldre.

— Szélhámós könyöradomány-gyűjtők. Egyik megyei laptársunk vasárnapi számában hívja fel a magyar közönség figyelmét, hogy a könyöradománygyűjtők legnagyobb része nem mindig érdemli meg azt a bizalmat, mivel iránta az adakozó közönség viseltetik. Mert nem annyira a kegyes cél a fő, mint inkább a gyűjtőknek az anyagi boldogulása.

De legtöbbször hamis okmányokkal járnak ezek a csavargók az országutatészsebelik be az adakozók filléreit. Ép kedden tette rá a kezét az orosházi rendőrség két szélhámosra, kik már ősz óta járnak Orosháza környékén és templomépítés címén szedték az adományokat. Herceg Gábor 24 éves többször büntetett és Grünwald István hajduszoboszlói csavargók élőszköttek itt uri módon s fiakeron járták a környéket. Pénzt, gabonát harácsoltak. Mikor aztán Bartha Mályás rendőrbiztos Gyopároson igazolásra szólította fel őket, Herceg megugrott, Grünwald pedig a hamisított igazolványokat megsemmisítette. Herceget is sikerült elfogni az orosházi állomáson ép akkor, mikor az esteli vonattal Szeged felé elakart zónázni.

— Véletlen halál. Bugyi Mihály 31 éves szentesi lakos birkausztatás közben a szegvári Kórógy vizébe belekékott. Mire kihúzták a vízből, már nem volt benne élet.

— A szegedi paprikatermelés fejlesztése. A földművelésügyi miniszteriumban Tervey Imre miniszteri tanácsos elnöklésével értekezlet volt a szegedi paprikatermelés fejlesztés érdekében. Az értekezlet a termelés hanyatlásának okait a következőkben állapította meg: Hiányzik a rendszeres öntözési berendezés. A termelés nem elég intenzív. Már a talaj előkészítés kifogástalan, de hiányzik a trágya és a mély talajművelés. A termelők a palánta nevelésben sincsenek okszerűen kitanítva és a kiültetés idejét elmulasztják. Végül megállapította az értekezlet azt is hogy a szegedi paprika fajta a sok termelő kezén degenerálódott. Ezek folytán gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter a termelés fokozása és az észlelt hiányok megszüntetésére elrendelte, hogy két paprikatermelő mintatelepet rendezzenek Szeged határában. Egyike a kézből való öntözéssel termelnek paprikát. A másik mintatelepen rendszeres öntözőmű szolgálja a termelést. Hogy megfelelő palántákat kaphasson a termelő közönség, a szegedi közönség bevonásával minta-palántanevelő telepet állítanak fel, honnan az első évben ingyen fognak a termelők palántát kapni. Hogy megfelelő paprikafajtát termeljenek a szegediek és hogy a további minőségesökkenést megakadályozzák, a paprika magvak termelését állami kezelésbe veszik és a kellő körültekintéssel kiválasztott magvakat az intézet bocsájtja a közönség rendelkezésére.

— A kis feminista. Egy kis leányka — már hét éves is elmúlt — a szobában volt, amikor a papának egy régi jóbarátja látogatába érkezett. A papa nem volt otthon. A látogató kezét csókolt a mamának és bizalmasan meg is ölelte. Ekkor azonban a leányka hirtelen megszólal.

— Mama! mama! vigyázz! Én már föl vagyok világozva.

— A konyak hamisítása. A laikus közönség abban a téves hitben van, hogy Franciaországban jobb konyakot tudnak előállítani, mint nálunk. A francia párolók sem tudják a hamisítatlan konyakot másból, mint borból készíteni és a francia borok alkohol tartalma ugyanaz az anyag, mint a magyar boroké. Aki pedig azt hiszi, hogy a francia konyak minő tiszta

borpárlat, az nagyon téved. A hivatalos kimutatások szerint Franciaországban évente kb. 300,000 hektoliter bort jelentenek konyakpárolásra, ami mint egy 35,000 hl. tiszta konyakot ad. Ámde Franciaország konyakkivitele ennek a mennyiségnek a tizszeresét is jóval meghaladja. A többlet tehát csakugy, mint nálunk, ugynevezett hideg uton előállított konyak, vagyis a hamisítvány mennyisége sokszorosan meghaladja valódiét. Minden egyében kívül érdekesen jellemzi ebben a tekintetben a franciaországi viszonyokat, hogy magában Cognac városában közel negyven szesznagykereskedő cég van bejegyezve és ezek kizárólag a cognagyárosoktól élnek. Egy német szaklap állítása szerint egész hosszu sora van azon cégeknek, amelyek csak hamisított konyakot készítenek és szállítanak. Azt azonban meg kell hagyni a francia konyakhamisítóknak, hogy többnyire sokkal jobban értik a mesterségüket, mint magyar kollegáik. Spiritusból és különféle esszenciákból vegyi (hideg) uton olyan italt tudnak előállítani, amely az íz és aroma tekintetében a legjobb régi valódi borpárlatokkal vetekedik. Nagy szerepe van e körül a hordóknak is, amelyekben a mesterséges italt raktározzák. A mesterséges konyakot ugyanis többnyire hónapokig, sőt néha évekig olyan hordókban tartják, amelyekben hosszabb ideig jó minőségű, valódi konyak érett. A fa magába szívja a természetes áru utánózhatatlan aromáját és azután átadja a spirituskonyaknak, úgy hogy ez még kipróbált, biztos itéletű szakembereket is megtéveszthet.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
 Telefonszám: 9.

Szalámi

(nagyban és kicsinyben).

Száraskolbász,

Virsli

és egyéb hentesárúk

legolcsóbban

Judik Menyhért

hentes-üzletében kaphatók!

Uj épületfa raktár!

Van szerencsém Mindszent község és környéke mélyentisztelt közönségének szives tudomására hozni, hogy vásártéri gőzmalmmal **épület- és bognárfák, valamint mindenféle építkezési anyagokból nagy raktárt rendeztem be.**

Helyszínre szállítok saját költségemen mindennemű épületfát, lőcs és saroglyatalpagnak való bognárfákat, aprózott tűzifát; továbbá zsindelet, tetőcserepeket, cementlapokat, kátrányt és kátránypapírokat, minden kívánt minőségben.

Legolcsóbb árak!
Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

Teljes tisztelettel

Kardos vásártéri gőzmalma

Benzinmotor

2 1/2 lóerős, fekvő rendszerű, ipari és gazdasági gépek meghajtására igen alkalmas, teljesen jókarban van, **500 koronáért eladó.** Címet megmondja a kiadóhivatal.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és szamárköhögés ellen a

Kaiser-féle mellkaramellákat
 a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezességet nyújtanak a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és kellemes ízű bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér.
 Doboza 60 fillér.

Mindszentben kapható:
 Katona István gyógyszerárában és Korom Lajos kereskedésében.

MODERN BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít **HORVÁTH A.** gummibélyegzőgyára Mindszent

Ha már mindent megpróbált, ha már mindenben csalódott, úgy vegyen egy üveg egyedül valódi

Hungária Sósorszeszt, mert ez az egyedüli sósorszesz, mely a párisi kiállításon is a legmagasabb díjat Grand Prix Páris nyerte.

Főelárúsító Mindszentben:
 Katona István gyógyszerárára.

A vidék legszebben berendezett teljesen új minta-könyvnyomdája

2 gyorsajtó - 14 papiripari munkagép - Saját erőtelep

Tudományos művek, folyóiratok, diplomák; pénzüntezeti, kereskedelmi, hivatali és magán-célokra szolgáló nyomtatványok

Magas nivón álló Művészies mestermunkák

a legkényesebb követelményeknek megfelelően, divatos vágású betűkkel, modern munkagépeken, mindenkor a legszolidabb árak mellett készülnek:

Horváth Antal
 grafikai műintézetében
 Mindszentben

MEGHIVÁS.

A Mindszenti Takarékpénztár

1913. évi június hó 9-ikére délutáni 5 órakor Mindszentben saját helyiségében

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, amelyre a t. részvényeseket meghívja

AZ ELNÖKSÉG.

Tanácskozási tárgyak:

- 1) Jegyzőkönyvhitelesítők kirendelése.
- 2) Az igazgató lemondása folytán szükséges intézkedések megtétele.
- 3) A megüresedett igazgatósági-tanácsosi állások választás utáni betöltése.
- 4) Intézkedés az intézeti ügyész tekintetében.

Jegyzet. A részvényes ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetőleg ennek megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal saját nevére irt részvényvel igazolta.

000

Mindszentben, 1913 május hó 23.

Dr. Szóbl Lipót
 alelnök.

SZÁZEZER EMBER

használja mindennap a törvényesen védett

Kakukfű Háziszer Sósorszeszt

mert minden alkalommal az első segítséget adja, s bámulatosan használ akár külsőleg, akár belsőleg.

Készíti:

Tagányi Arthur gyógyszerárára
 Hódmezővásárhelyen.

Egy üveg ára 1 korona, kis üveg 40 fillér.

Mindszentben kapható:

Farkas István, Bergel Lajos, Diamant Gyula, Bíró Gábor, Steindl János, Bíró Andor, Hevesi Lajosné, Kardos Dezsóné és Balázs Ferenc üzletében.

Utánzatoktól óvakodni kell! Csak olyan üveget fogadjon el, melynek címkéjén a „TAGÁNYI“ név olvasható, mert más készítmény értéktelen utánzat.